

Familierechtbank Oost-Vlaanderen (afd. Gent), vonnis van 10 september 2015

Huwen in het buitenland – Attest van geen huwelijksbeletsel – Consulaire wetboek – Artikel 70 – Hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk aan te gaan – Artikel 146bis BW – Geen schijnhuwelijk

Mariage à l'étranger – Attestation d'absence d'empêchement à mariage – Code consulaire – Article 70 – Qualités et conditions nécessaires pour se marier – Article 146bis C. civ. – Absence de simulation du mariage

In de zaak van:

C., zonder gekend beroep, geboren te Gent op [...] 1943, van Belgische nationaliteit, wonende te [...]

eiseres, bijgestaan door Mr. Bertrand Vrijens, advocaat te 9000 Gent, Kortrijksesteenweg 641

tegen:

de procureur des Konings Oost-Vlaanderen, afdeling Gent met kabinet in het gerechtsgebouw te 9000 Gent, Opgeëistenlaan 401/B,
verweerder, vertegenwoordigd door eerste substituut-procureur des Konings Guy Baesen

verleent de rechtbank het volgende vonnis.

De rechtbank heeft de partijen gehoord en de stukken ingezien, inzonderheid de dagvaarding betekend op 18 mei 2015 en de conclusies/stavingstukken van de partijen.

De rechtbank heeft het debat gesloten tijdens de terechtzitting van 25 juni 2015 en de zaak in beraad genomen.

Voorwerp van de vordering

De eiseres heeft de Belgische nationaliteit en wenst in Tunesië te trouwen met N., die de Tunesische nationaliteit heeft en in Tunesië woont.

De Tunesische overheid vereist daartoe dat de eiseres een attest van geen huwelijksbeletsel (hierna afgekort als 'AGH') voorlegt.

Begin februari 2015 vroeg de eiseres aan de Belgische Ambassade in Tunis (Tunesië) om de afgifte van een AGH.

De ambassade heeft ernstige twijfels over het voldoen aan de vereiste hoedanigheden en voorwaarden van de eiseres om te trouwen en maakt het dossier over aan de verweerder. Op 18 juli 2014 ontvangt de verweerder dit dossier en start hij een onderzoek.

Bij aangetekende brief van 16 april 2015 meldt de verweerder aan de eiseres op gemotiveerde wijze dat hij zich verzet tegen de uitreiking van het gevraagde AGH (beslissing van 10 april 2015).

Op 18 mei 2015 dagvaardt de eiseres de verweerder. Zij vordert te horen zeggen dat de beslissing van de verweerder van 10 april 2015 waarbij hij zich verzet tegen de uitreiking van het attest geen huwelijksbeletsel ontvankelijk maar ongegrond is en zou worden opgeheven. Ze verzoekt om haar desgevallend toe te laten tot het bewijs van de ware intenties van haar relatie en voorgenomen huwelijk door alle middelen van recht, getuigenbewijs inbegrepen. Bij conclusie neergelegd ter terechtzitting van 25 juni 2015 handhaaft ze deze vordering en verzoekt ze bijkomend om te zeggen voor recht dat in haar hoofde geen sprake is van enig wettelijk huwelijksbeletsel en verzoekt ze om de veroordeling van de verweerder tot het betalen van de gerechtskosten waaronder de dagvaardingskosten en een rechtsplegingsvergoeding van 1.320,00 euro.

Bij conclusie neergelegd ter terechtzitting van 25 juni 2015 vraagt de verweerder om de afwijzing van deze vordering.

Beoordeling

1. Algemeen

Op 15 juni 2014 is het Consulair Wetboek in werking getreden. De aanvraag van de eiseres om een AGH te bekomen, dateert van 2 juli 2014 zodat de vordering dient beoordeeld conform dit Consulair Wetboek.

Hoofdstuk 11 van deze wet bepaalt:

‘Hoofdstuk 11 – De consulaire attesten

Art. 68. Het hoofd van een consulaire beroepspost geeft consulaire attesten af. De minister bepaalt de voorwaarden waaronder deze attesten worden afgegeven.

Art. 69. Het hoofd van een consulaire beroepspost geeft aan Belgen die een huwelijk willen aangaan in het ambtsgebied van zijn consulair ressort, op hun verzoek, een attest af van geen huwelijksbeletsel waaruit blijkt dat er naar Belgisch recht geen wettelijk bezwaar bestaat tegen het huwelijk, indien de buitenlandse overheid de voorlegging van dit attest eist.

Art. 70. Het attest wordt slechts uitgereikt indien na onderzoek blijkt dat de verzoeker naar Belgisch recht voldoet aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk te mogen aangaan.

Bij de aanvraag van het attest moet de in het buitenland wonende verzoeker woonplaats kiezen in België voor de briefwisseling en betekeningen.

Het hoofd van de consulaire beroepspost zendt, indien niet wordt voldaan aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk aan te gaan of bij ernstige twijfel over het voldoen aan de vereiste hoedanigheden en voorwaarden, de aanvraag van het attest aan de bevoegde procureur des Konings en geeft de verzoeker hiervan kennis.

Art. 71. De procureur des Konings kan zich binnen drie maanden na ontvangst van de aanvraag van het attest, waarvan de consulaire beroepspost de ontvangst betekent bij de indiening van

de aanvraag, verzetten tegen de uitreiking ervan. Hij kan deze termijn met een periode van maximum twee maanden verlengen. Hij brengt desgevallend zijn gemotiveerd verzet onverwijld ter kennis van de belanghebbende partijen, de consulaire beroepspost bij welke het attest werd aangevraagd, de dienst Vreemdelingenzaken en de ambtenaar van de burgerlijke stand van de woonplaats in België van de verzoeker.

De opheffing van het verzet kan binnen de maand van de kennisgeving van het verzet worden gevraagd voor de rechtbank van eerste aanleg van het ambtsgebied van de procureur des Konings die zich heeft verzet tegen de uitreiking van het attest. De rechter doet uitspraak op korte termijn.

Indien de procureur des Konings binnen de in het eerste lid bedoelde termijn geen verzet heeft aangetekend, gaat het hoofd van de consulaire beroepspost onverwijld over tot de uitreiking van het attest.'

Het AGH is conform dit wetboek derhalve een 'consulair attest' en geen akte van burgerlijke stand.

Tot voormelde 'hoedanigheden en voorwaarden' bedoeld in artikel 70 van het Consulair Wetboek behoort ook de vereiste van artikel 146bis BW (zie memorie van toelichting, die stelt dat deze hoedanigheden en voorwaarden vervat liggen in de artikelen 144-164 BW – 'Dit betekent dat ook moet voldaan zijn aan artikel 146bis en dat het attest niet kan worden uitgereikt indien het voorgenomen huwelijk een schijnhuwelijk is in hoofde van een van de partijen' – MvT, *Parl. St. Kamer* 2012-2013, nr. 53K2673/001,15).

Artikel 146bis BW bepaalt dat er geen huwelijk is wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet is gericht op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde.

2. Ontvankelijkheid van de vordering

De vordering is regelmatig en tijdig (binnen de maand na de kennisgeving van verweerders verzet d.d. 16 april 2015) ingeleid zodat ze ontvankelijk is.

3. Ten gronde

De verweerder stelt dat het beoogde huwelijk een schijnhuwelijk betreft en de eiseres betwist dit.

De vraag is of de verweerder zijn stelling bewijst. Aangezien de intentie van partijen nooit met absolute zekerheid te achterhalen is, wordt vereist dat de bewijsmiddelen een decisief karakter hebben en dat er een eenduidig vermoeden bestaat dat niet wordt tegengesproken. Het komt er met andere woorden op aan een geheel van omstandigheden aan te duiden dat met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aangeeft dat het voorgenomen huwelijk wordt afgewend van zijn normale intentie en er dus wel degelijk sprake is van een schijnhuwelijk doordat partijen, of één van hen, enkel op het oog hebben een constructie op te zetten om een materiële zekerheid of voordelen te verschaffen (zie o.m. *Gent*, 24 februari 2005, *NjW* 2005, 1173; *Gent*, 16 juni 2005, *RAGB* 2006, 543 e.v.).

De verweerder verwijst naar de volgende – door deze rechtbank samengevatte – gegevens die volgens hem dit eenduidig vermoeden aantonen:

- de betrokkenen hebben elkaar leren kennen in een hotel in Tunesië waar mijnheer werkte en mevrouw op vakantie was: dit is een vaak voorkomend scenario in de context van schijnhuwelijken; ze huwen zonder hen voor te stellen aan familie en vrienden wat nochtans gebruikelijk is;
- de eiseres verklaarde zelf aan de politie dat mijnheer haar opbelde de dag na haar terugkeer naar België: hij nam het initiatief hiervoor;
- het is vreemd dat mevrouw wil huwen in Tunesië voor zijn familie maar dat ze deze familie nog niet ontmoet heeft; volgens mijnheer maakt het niet uit waar ze huwen; er is een contrast in beider houding: zij tracht hem te integreren in haar gezin (ontmoetingen in Tunesië met haar dochter en kleinkinderen) terwijl hij haar afschermt voor zijn familie; in zijn gemeenschap is het gebruikelijk dat de wederzijdse families nauw betrokken zijn, ook al is een van hen gescheiden;
- ondanks het feit dat hij praktiserend moslim is, volgt er geen religieus huwelijk; deze religieuze inzegening is nochtans gebruikelijk; zeker in het licht van de bewering van mijnheer dat hij zijn toekomstige echtgenote niet kan meebrengen naar zijn dorp zolang hij niet gehuwd is, is het ontbreken van een religieus huwelijk een duidelijke indicatie die erop wijst dat mijnheer enkel een verblijfsrechtelijk voordeel beoogt;
- er is nog niets gebeurd voor het huwelijk; volgens eiseres is nog niets afgesproken over een eventueel feest en getuigen; het is vreemd dat er zelfs nog geen elementaire afspraken zijn gemaakt;
- er is een groot contrast tussen beider financiële situatie: eiseres heeft een overlevingspensioen, baat een winkel uit als zelfstandige en verklaart meerdere eigendommen te bezitten terwijl mijnheer zijn job in het hotel verloren heeft en nu in een visbedrijf werkt, waar hij volgens de eiseres lange dagen werkt; ze hebben al 2 maal mijnheer naar België proberen krijgen via een toeristenvisum wat niet gelukt is;
- volgens de verweerder is het duidelijk dat het huwelijk voor N. de enige manier is om naar België te kunnen komen. In hoofde van de eiseres is de wil om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen, aanwezig maar in hoofde van N. is die wil niet aanwezig.

Het lijvig stukkenbundel van de eiseres (talrijke foto's – outprints van communicatie via Skype en Facebook – vliegtuigtickets) bewijst dat de eiseres sedert haar eerste reis naar Djerba (Tunesië) in juni 2010 een groot aantal keren (maar liefst 13 keer !) is teruggekeerd naar haar verloofde (van 26 juli 2010 tot 7 augustus 2010, van 6 oktober 2010 tot 16 oktober 2010, van 30 november 2010 tot 14 december 2010, van 24 mei 2011 tot 31 mei 2011, van 11 augustus 2011 tot 24 augustus 2011, van 11 juni 2012 tot 30 juni 2012, van 4 november 2012 tot 20 november 2012, van 4 mei 2013 tot 18 mei 2013, van 5 juli 2013 tot 19 juli 2013, van 22 september 2013 tot 11 oktober 2013, van 8 februari 2014 tot 2 maart 2014, van 22 juni 2014 tot 7 juli 2014 en van 27 januari 2015 tot 10 februari 2015, zie stuk 2 eiseres) en enorm veel communiceert met hem via gsm (zie de massa aanduidingen naar een nummer van 'Tunesia gsm' op de facturen van Proximus, stuk 3 eiseres) wat toch hun mogelijkheid tot communicatie bevestigt. Dat betrokkenen elkaar al 5 jaar kennen wordt met deze stukken aangetoond.

De voorgelegde foto's tonen ook aan dat de eiseres tijdens haar Tunesiëreizen liefdevolle contacten heeft met N.

* * *

Dat N. kennelijk niet de bedoeling zou hebben om een duurzame leefgemeenschap te stichten met de eiseres, is zeker niet bewezen: omdat hij geen toeristenvizum krijgt, spaart de eiseres kosten noch moeite om bij hem te zijn en zij volgt deze procedure op de voet (zij was op quasi alle terechtzittingen persoonlijk aanwezig en uitte haar wens om zo vlug mogelijk te kunnen trouwen – zij heeft een lijvig stukkenbundel samengesteld).

Om de intenties van N. te beoordelen, beschikt de rechtbank enkel over zijn gestandaardiseerd verhoor op de Belgische Ambassade in Tunis van 3 februari 2015 en de stavingstukken van de eiseres, die o.a. zijn dagelijkse communicatie met de eiseres via gsm aantonen.

Het huwelijk van de betrokkenen kan een verblijfsrechtelijk voordeel in België opleveren voor N. Dat hij evenwel enkel voor dit verblijfsvoordeel kennelijk zijn huwelijkstoestemming zou veinzen, staat niet eenduidig vast minstens bestaat hierover ernstige twijfel.

Het verzet van de procureur des Konings tegen de afgifte van een AGH dient dan ook opgeheven.

4. Gerechtskosten

Nu de vordering gegrond is, dient de Belgische Staat veroordeeld tot betaling van de gerechtskosten.

Naar analogie met het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 68/2015 van 21 mei 2015 oordeelt deze rechtbank dat de verweerder wel degelijk veroordeeld kan worden tot het betalen van een rechtsplegingsvergoeding in het geval hij in het ongelijk wordt gesteld.

Het verhaal van de eiseres betreft een niet in geld waardeerbaar geschil zodat het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding 1.320,00 euro bedraagt, het minimum 82,50 euro.

Gelet op de aard van het geschil en de gevoerde betwisting (die in essentie een feitenbeoordeling uitmaakt), bepaalt de rechtbank de rechtsplegingsvergoeding op het bedrag van 500,00 euro.

OP DEZE GRONDEN,

DE RECHTBANK, op tegenspraak

met inachtneming van artikel 2 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken,

verklaart de vordering ontvankelijk en gegrond als volgt.

heft het verzet van de procureur des Konings tegen de afgifte van een attest niet huwelijksbeletsel aan de eiseres van 10 april 2015, zoals ter kennis gebracht aan de eiseres bij aangetekende brief van 16 april 2015, **op**.

legt de gerechtskosten ten laste van de Belgische Staat en begroot deze aan de zijde van de eiseres op € 252,03 dagvaardingskosten en € 500,00 rechtsplegingsvergoeding en aan de zijde van de verweerder op € 0,00.

Aldus uitgesproken op de openbare terechtzitting van de derde kamer van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent van **tien september tweeduizend vijftien**.

Heeft de zaak volledig behandeld en erover geoordeeld: rechter Katja Jansegers, bijgestaan door griffier Els Bogaert.

